



Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 26. Superiores mali.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

§. XXVI.

Superiores mali.

Num. 1.

Figura, & Symbola.

Liana Sylvarum. Judic. 9. 8. id est, mali, & in fructuosi, præficiunt sibi rhamnum, id est, Prælatum; qui in principio mollis est, & postea indurescit, & aculeatus, & spinosus, efficitur; & tandem de se emittit ignem perversæ conversationis; & se, & subditos, comburit in cendiò infernali. Hugo Card hic.

Holofernes Judith 13. 10. Interpretatur vitulus saginatus, id est, Prælatus impinguatus; cui mulier, id est, Caro, amputat caput, id est, rationem. Hugo Card. in Luc. 21.

An non vides? quanta comedat, & bibat, quotidie. Dan. 14. 5. Ergo ideò maximè colitur Bel, quòd plurimum noceat? minoris fieret? si viliùs esuriret. Nollem in Ecclesia ideo primates magnos nominari, quòd in curuum, villarum, & menfarum, sumptus patrimonium Christi effundant. Oliva l. 11. Serom. §. An non vides &c.

O Pastor, & idolum. Zach. 11. 17. His dicitur; qui non sunt dñi, id est, veri Prælati; sed similitudines Prælatorum. Hugo Card. in Eccl. 10.

Sicut infœcunda arbor, si fuerit in vinea, dum fundit mortiferam subjectis vitibus umbram, inimica non sibi sibi, sed etiam palmitibus sit fœcundis: ita homo deses, ignavus; si præsit populis; non sibi soli fit noxius, sed multis; dum sequentes se suò vitiat, & perdit exemplò. S. Chrysol. l. 106.

Sol nunquam eclipsatur sinè damno terræ, & fructuum: Capite languente reliqua membra relinquunt officium suum. Broymard. Prælati mali similes statua in tritico, habenti arcum fictum, & sagittam, in manu sua: quam volucres primùm timent, & fugiunt; dein, opera vitè in ea non videntes, paulatim appropinquant capiti insident. Idem Prælati mali.

Num. 2.

De Superioribus malis varia.

Ex Veteri.

Vocavitque Dominus Deus Adam. Gen. 3. 9. Cur non Evam? Dion. Carthuf. vocavit Deus magis Adam, quàm Evam, quoniam principalior fuit: ad insinuandum, quòd Superiores, dum peccant, specialiter fiant reprehensibiles apud Deum.

Tolle cunctos Principes populi, & suspende eos contra solem in patibulis. Num. 25. 4. Quid est, quòd populus in luxuriæ voraginem labitur; & in eorum Præpositos vindicatur? Subditi delinquent, & Principes in patibulis suspenduntur? scilicet alius est, qui peccat; alius ille, qui vapulat. Cur hoc? nisi quia culpa subditorum in Præpositorum redundat opprobrium: & quod ab ovibus erratur, negligentia Pastoris adscribitur. Vide, quàm formidolosa sit conditio Præsidentium; ut non modò pro suis, sed etiam subditorum, puniantur offensis. B. Petrus Dam. l. 4. ep. 15. Origenes sic legit: *ostende illos Domino contra solem.* Po-

pulus peccat, & Principes ostentantur contra solem; iidem ad examinandum producantur, ut arguantur à luce. Vides, quæ sit conditio Principum populi: non solum pro suis propriis arguantur delictis, sed & pro populi peccatis coguntur reddere rationem; nè ipsorum sit culpa, quòd populus deliquit: nè fortè non docuerint, nè fortè non monuerint. Hæc si cogitarent homines; nunquam cuperent, nec ambirent, ad populi principatum. Sufficit enim mihi pro meis propriis argui delictis: sufficit mihi, pro memetipso, & peccatis meis, reddere rationem. Quid mihi necesse est etiam pro populi peccatis ostentari? & ostentari contra solem? ante quem nihil potest abscondi, nihil obscurari. Origenes hic hom. 20.

Rex Roboam fecit duos vitulos aureos. 3. Reg. 12. 28. Unum populus in deserto vitulum conflavit; sed hunc mox Moyse combussit usque ad pulverem. Ex. 32. 20. Et tamen Roboam nemo ausus fuit demoliri: nam peccata populi facilè corriguntur; sed à regibus impune fiunt. Mendoza in 1. Reg. 8. Annot. 21. Sect. 1.

Percuties domum Achab domini tui. 4. Reg. 9. 7. Cur iustus à Deo Jehu percuteret domum Achab; cum non ille occiderit Prophetas, sed Jezabel? Abulens. hic q. 11. Achab sciebat ista, & videbat: & quanquam ipse non videret ea fieri, tamen permittebat ea facere uxori suæ Jezabel. Et quia poterat prohibere, & non prohibebat; videbatur ipse agere potissimè: quia ad officium suum pertinebat corrigere vitia, & prohibere omnia mala in regno.

Non pecces in multitudinem civitatis neque alliges dupplicia peccata. Eccl. 7. 78. id est, nè gravissimè pecces. Rectoris enim crimina dupplicia sunt, id est, gravissima: neque enim in uno eris immunis. Nam qui privatus vix peccata evades; quomodò personam gerens publicam pro peccatis vitabis poenas? *miserere mei Deus secundam magnam misericordiam tuam.* Ps. 50. 1. Non quamcunque consuetam misericordiam sibi adesse possit; sed magnam: ac si ad abluendas maculas Prælatorum eximia divinæ misericordiae copia requiratur. Pinna Ethol. 7. & 8.

Egressa est iniquitas de Babylone à senioribus Judicibus, qui videbantur regere populum. Dan. 13. 5. Rectè de presbyteris peccatoribus, & desidibus, non ait, qui regebant populum; sed qui videbantur regere: qui enim bene præsent populo, regunt populum: qui autem nomen habent Judicum, & negligenter præsent populo; regere videntur populum magis, quàm verè regere. S. Hieron. apud Escobar l. 6. Par. Chr. l. 1. Sect. 2. Obs. 4.

Ex Novo.

Motus magnus factus est. Matth. 8. 24. dormiente Jesu in navicula. Jesus in navi dormit, ubi Judex, & Rector, torpent, & negligenter agunt. Verè periculosus est somnus negligentia Rectorum, & Principum. S. Bonaventura f. Dom. 5. Epiph.

Simon dormis. Marci 14. 37. q. d. ille Pontificis, & custodis, nomine indignus est; qui ita somno indulget. Bessens D. 5. Epiph.

Bbb bb 3

Virtu-

Virtutes cælorum movebuntur. Luc. 21. 26. Quidam hoc loco Magistratus, & Rectores, intelligi volunt virtutes cælorum. Haymo: commoveri autem virtutes cælorum dicuntur; quia in illo districto Judicio Præsules rationem exolvent, non solum pro suis artibus, sed etiam pro commissis sibi subditis. Apud Escobar t. 7. Prochr. l. 1. Sect. 1. Obf. 6.

Venit ergo ad Simonem Petrum. Joan. 13. 6. Tropolog: indicat hic Christus, visitationem, à Capite, & iis, qui præsunt, inchoandam esse. Corn.

Ex Patribus, & aliis.

Detrimentum pecoris, Pastoris ignominia est. S. Hieron. ep. 10.

Multum nocet infirmis in Ecclesia Dei opinio alicujus vitii; sive falsa sit, de aliquo homine; & maxime de eo, qui sic est in Ecclesia Catholica constitutus; ut & verbò, & exemplo vitæ, aliis debeat, & possit, prodesse. S. Anselmus ep. 9. ad Falconem Ep.

Medicifumus vitiatorum; at ipsi nos scatemus jugibus morbis. Duces viarum sunt precipitium. S. Gregor. Naz. Poem. de vita sua.

Indignus lacte, & lanâ, vincitur, si non pascit oves. Si non vigilat in custodia gregis, iudicium sibi manducat, & vestit. Væ! væ tibi Clerice! mors in ollis carniùm, mors in hujusmodi deliciis est. S. Bernardus s. de verbis Petri: ecce nos reliquimus &c.

Cùm Phocas Imp. quasi tyrannus sæviret in innocentes, Monachus quidam cum Deo exostulabar: cur, Domine, fecisti eum Imperatorem? responsum illi cœlitus: quia non inventi pejozem. Anastasius Nicanus q. 17. in Script. Idem: Monachus quidam hypocrita scelestus, Angeli monitu, creatus Thebaidis corruptiffi-

ma Episcopus; cùm ex honore insolesceret, audivit ab Angelo: cur superbis ò infelix? non es creatus Episcopus, quòd dignus Sacerdotiò sis; sed quòd civitas tali digna erat Episcopò, Cornelius in Of. 13.

Ubi, mutato habitu, illusus est Christus? nonne in domo Herodis regis, & Pilati Præsidis? Jam attende palatia Præsulum. - In plateis itaque Præsulum malè viventium, & in Ecclesia temporalia lucra quarentium, ac Superbiæ fastu tumentium, mysticè Christus in purpura illuditur. S. Laurent. Just. de triumph. &c. c. 14.

Antistes Ecclesiæ, qui virtutibus, & Sapientiâ, fulgere debuerat, aurò nitet, & sericò: & animarum ornatus hodie in corporis cultum permutatus est. Favore, non meritò, Ecclesia regitur: & ad curam gregis, non sapiens Pastor, sed potens, quaritur; non innocens, sed dives; & qui populum Dei magis potentia opprimat, quàm vitâ ædificet. S. Thom. Vill. l. 1. in die Nat. Dom.

Pralatis nostri temporis potius debet poni in manu falx, quàm baculus pastoralis: quia ad metendum sunt electi, subditos metunt. Hugo Card. in Joan. 15.

Væ his, qui præfident hominibus, nisi præfideat eis Deus, Blefensis tr. de instit. Episcopo c. 3.

Privato peccanti sæpe parcitur. Sed si Prælati deliquerit; in ejus infamiam linguæ omnium acuuntur. Blefensis. ep. 15.

Pralatis, & Clericis, ignavis in quodam regno simul congregatis, demones eos sic salutârunt: Principes tenebrarum Principibus Ecclesiarum salutem: quas vobis referemus gratias? quia, quot vobis comissi, tot sunt nobis missi. Broymard Prælatis &c.

TITULUS XLIV. SUSPICIO.

Cumque vidisset mulier vestem in manibus suis &c. Gen. 39. 13. In argumentum fidei recentum pallium ostendit. *Domnus nimium credulus, tratus est valde.* Vestis recenta erat potius indicium violentiæ muliebris. Naxera in Jos. 7. §. 21.

Hoc proclivius homo suspicatur in alio, quod sentit in seipso, S. August. in Pl. 118.

Natura - ad improbitatem mobilis, observat omnia; & opportuna respicit: at animi honesti ab

improbis sibi haud cavent; ad suspicandum non proni, sed desides. Quò sit, probi sint ut capti facillimi. S. Gregor. Naz. Poem. de vita sua.

Ad vitium impulsu difficilis natura, tarda est ad malum de alio suspicandum. S. Gregor. Naz. or. 21.

Qui ad vitium minimè proclivis est, is nec facile ad malum de alio suspicandum movetur. Id, or. 31.

